

Bijlage: Stand van zaken per gebied

Stadsdeel Zuid – Broekheurne

Het gebiedsproces voor de Broekheurne is na een aanloop begin 2021 van start gegaan met een Verkenning. Het werkproces is zo ingericht dat eind maart 2023 de Gebiedsagenda gereed komt en kan worden voorgelegd aan de drie opdrachtgevers: buurtkring Broekheurne, Stawel, gemeente Enschede.

Voorgeschiedenis

Aan de gebiedsaanpak in de Broekheurne zijn de volgende stappen vooraf gegaan:

- Het initiatief voor een zonneveld (2018) was aanleiding om de voorbereiding van een gebiedsgerichte aanpak te overwegen. De Energievisie en de Visie landelijk gebied stellen dat een zonneveld >2 ha onderdeel moet zijn van een gebiedsgerichte aanpak.
- In het voorjaar van 2021 geven de buurtkring Broekheurne, Stawel en de gemeente Enschede opdracht aan een onafhankelijke verkenner om de mogelijkheden van een gebiedsgerichte aanpak in de Broekheurne te onderzoeken.
- De verkenner voert circa 45 gesprekken in het gebied en rapporteert zijn rapport (30 augustus 2021) op 6 oktober 2021 aan het gebied. Aan het slot van die avond blijkt dat een groot deel van de aanwezigen de gebiedsaanpak een kans wil geven.
- De drie opdrachtgevers werken een voorstel uit voor de vervolgaanpak. Dit voorstel wordt op 11 januari 2022 (digitaal i.v.m. Corona) aan het gebied voorgelegd. Met verwerking van de gemaakte opmerkingen wordt het voorstel op 18 januari besproken met de Stadsdeelcommissie Zuid. In een memo (d.d. 14 februari 2022) geeft het College een reactie op nog openstaande vragen en voegt daarbij een (wederom) aangepaste opdracht voor de start van het gebiedsproces met de randvoorwaarden voor het vervolg.
- De drie opdrachtgevers buurtkring Broekheurne, Stawel en de gemeente Enschede bereiden op basis daarvan het vervolg voor en presenteren op 12 april 2022 aan het gebied de onafhankelijke gebiedsregisseur. Die heeft de opdracht een Gebiedsagenda Broekheurne op te stellen met een toekomstbeeld voor het gebied en een meerjarig maatregelenpakket om daar te komen. De gebiedsregisseur betreft het gebied en heeft verder ruimte om zelf zijn werkwijze te bepalen.

Inhoud

De gebiedsaanpak in de Broekheurne gaat over alle onderwerpen die de inwoners, (agrarische) bedrijven, maar ook de betrokken maatschappelijke organisaties en overheden belangrijk vinden. Bij de gesprekken en de Gebiedsbijeenkomst van 28 juni zijn vier thema's naar voren gekomen:

- Leefbaarheid landelijk gebied
- Duurzame opwek van energie
- Beleven landschap en natuur
- Toekomstbestendig boeren

Aan de invulling van deze thema's wordt gewerkt. Op de uitkomsten daarvan kan nog niet vooruit gelopen worden. Daarover moet immers eerst het gesprek plaatsvinden in het gebied.

Participatie

Om het gebied te betrekken en de Gebiedsagenda tot hun eigen plan te maken gebruikt de gebiedsregisseur een breed scala aan overlegvormen:

- Keukentafelgesprekken met bewoners, bedrijven en betrokkenen. In vertrouwelijke omgeving worden wensen en belangen op tafel gelegd.
- Gebiedsbijeenkomsten, waarin iedereen welkom is. De laatste bijeenkomst was op 12 oktober en ging met de mensen in een ring van 500 meter rond het beoogde zonneveld speciaal over dat onderwerp. De volgende bijeenkomst is gepland op 15 december.
- Gebiedstafel met vertegenwoordigers uit het gebied om de inhoud van de Gebiedsagenda te bespreken.
- Bestuurlijke Advies Commissie (BAC) met bestuurders voor de diverse belangen in het gebied. De leden staan op enige afstand van het gebied, maar zij hebben wel verstand van zaken. Het is aan de BAC om een besluit te nemen over de Gebiedsagenda en waar nodig knopen door te hakken.

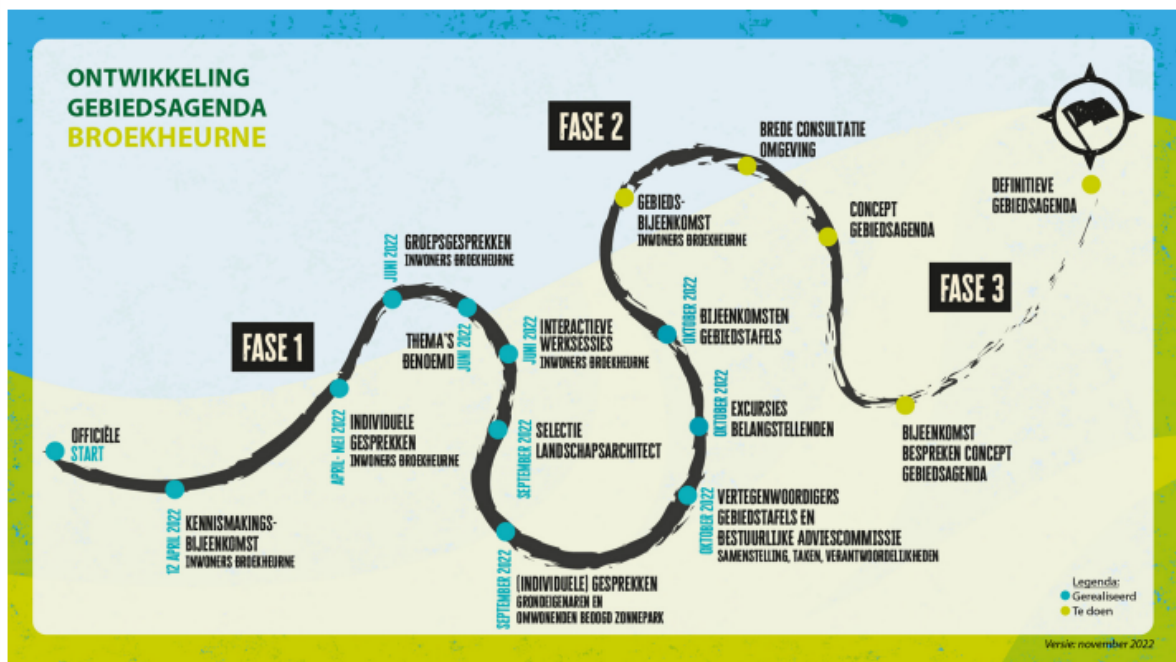
Om het proces goed te organiseren en de Gebiedsagenda voor te bereiden heeft de gebiedsregisseur een Kernteam samengesteld met o.a. een omgevingsmanager en een landschapsarchitect.

Meer informatie over de gebiedsaanpak Broekheurne staat op <https://stawel.nl/projecten/gebiedsagenda-broekheurne/>

Planning

Passend bij de kronkelige weg die in gebiedsproces in de praktijk volgt, is ook de planning als een routekaart weergegeven. In de afgeronde fase 1 hebben vooral veel oriënterende gesprekken plaatsgevonden. In de huidige fase 2 wordt de Gebiedsagenda opgesteld. De inhoud staat centraal. In de derde en laatste fase volgt de besluitvorming: bespreking en aanpassing van de concept-Gebiedsagenda tot de eindversie gereed is. Daarvoor kunnen meerdere ronden nodig zijn.

Routekaart November 2022

Het voornemen is om in de eerste vergadering van 2023 een toelichting te geven aan de Stadsdeelcommissie Zuid over de inhoud en voortgang van het gebiedsproces Broekheurne.

Stadsdeel Oost

Met de buurtkring Esmarke starten we het gesprek voor invulling van de gebiedsgerichte aanpak eind 2022. We hopen snel tot het aanstellen van een onafhankelijke verkenner / gebiedsregisseur te kunnen komen, zodat de verkenning met de partijen in het gebied kan starten begin 2023.

In Oost spelen, net als bij de andere gebieden, diverse maatschappelijke opgaven en initiatieven die als input dienen voor de gebiedsgerichte aanpak. Zo ligt het Natura 2000 gebied Aamsveen in dit gebied en zijn er diverse initiatieven voor zonneparken, waarvan er een aantal al is vergund.

Stadsdeel West

In West gaan we in gesprek met de dorpsraad Boekelo en de buurtringen Boekelo, Usselo, Tweekelo en de Vereniging Behoud Tweekelo Hier hopen we aansluitend een onafhankelijke verkenner / gebiedsregisseur aan te kunnen stellen, zodat de gebiedsgerichte aanpak in West ook begin 2023 van start kan met de verkenning.

In april 2021 is het bestemmingsplan Usseler Es West vastgesteld. De basisbestemmingen agrarisch, groen en natuur zijn daarmee vastgelegd. Na vaststelling van het bestemmingsplan is met inbreng van de betrokkenen een inrichtingsplan Usseler Es West opgesteld voor de gemeentelijke gronden in dit gebied. Het plan voorziet in aanplant van groen, extra waterberging, verbetering van recreatieve fiets- en wandelpaden en van cultuurhistorische elementen. Daarmee is de planfase van dit gebiedsproces voor de Usseler Es afgerond. Vervolgens worden nadere afspraken gemaakt over uitvoering, beheer en onderhoud.

In West is vanaf 2020 in samenspraak met bewonersvertegenwoordigingen uit Tweekelo, Usselo en Boekelo gewerkt aan een buurtenergieplan. De resultaten uit dit traject kunnen als input dienen voor de verkenningsfase voor de gebiedsgerichte aanpak voor West. Met name in Boekelo en Usselo zien wij met onze gesprekspartners veel aanknopingspunten voor vervolgstappen. In Tweekelo is meer tijd nodig.

Stadsdeel Noord

Voor Noord zijn we in gesprek met de dorpsraad Lonneker en de buurtkring Driene. In die gesprekken komen aan de orde wat de mogelijkheden en behoeften voor een gebiedsgerichte aanpak in Noord zijn en welke rolverdeling tussen dorpsraad en buurtkring daarbij passend is. Ook zal besproken worden op welke termijn een gebiedsgerichte aanpak kan starten. De gesprekken richten zich op het hele stadsdeel Noord. Intussen heeft zich onder de naam Proeftuin Opgewekt een gebiedsgerichte aanpak aangediend in het noordwestelijke deel van het stadsdeel. De gemeente is daarvan niet de initiatiefnemer, maar geeft wel ondersteuning aan deze 'Proeftuin Opgewekt'.

Proeftuin Opgewekt

Voor het noordwesten van stadsdeel Noord hebben Het Oversticht en Overijssels Particulier Grondbezit (OPG) het initiatief genomen om onder de naam Proeftuin Opgewekt een gebiedsproces in te richten met de daar liggende landgoederen en uitgaande van de aanwezige cultuurhistorische waarden. Landschap Overijssel is aangesloten bij dit initiatief. Proeftuin Opgewekt kent ook een deelgebied in het Vechtdal, waarmee kennis wordt uitgewisseld. De proeftuin wordt mogelijk gemaakt door een grote bijdrage vanuit de Erfgoeddeal. De deelnemende gemeenten dragen financieel bij.

Het uitgekozen gebied in noordwest Enschede omvat diverse landgoederen en heeft veel landschappelijke en natuurlijke waarden. Het gebied heeft verder te maken met verdroging en de landgoederen kampen met teruglopende inkomsten. In de proeftuin wordt gezocht naar een aanpak die uitgaat van het erfgoed, rekening houdt met alle gebiedswensen en gebruik maakt van de kennis uit het gebied. Op bescheiden schaal kan energieopwekking bijdragen aan het verdienvermogen in het gebied. De te volgen aanpak voegt nieuwe kennis en ervaring toe aan onze eigen aanpak van gebiedsgericht werken. Binnen Proeftuin Opgewekt is ook geld gereserveerd om met cofinanciering de uitvoering van maatregelen, waarbij erfgoed het uitgangspunt vormt, op gang te brengen.

Nadat begin oktober 2022 Erfgoeddeal Proeftuin Opgewekt uit een groot aantal landelijke voorstellen heeft uitgekozen, zijn de initiatiefnemers gestart met de voorbereiding. Begin 2023 volgt een verkenningsfase, waarin de betrokkenen nader worden geïnformeerd en bevraagd over hun situatie, belangen en wensen. De resultaten van deze verkenning worden gebruikt om de aanpak en begrenzing in dit deelgebied nader te bepalen. Dan wordt ook de verdere planning ingevuld.